

РЕЦЕНЗИЯ

от

проф. д-р Борис Кирилов Сергинов

за кандидатурата за образователна и научна степен „ДОКТОР“ в
департамент „Дизайн“

Нов български университет, София
на Халед Сабра
шифър 8.2 „Изобразително изкуство“

На Тема:

„РАЗВИТИЕ НА КОМПОЗИЦИЯТА И
ЦВЕТОВАТА СРЕДА В КЛАСИЧЕСКИЯ И
СЪВРЕМЕННИЯ ИНТЕРИОРЕН ДИЗАЙН“

и документите представени за присъждане на научна и образователна степен „доктор“ по научна специалност „Изобразително изкуство“ шифър 8.2

1. Актуалност и научна значимост на дисертацията представена за присъждане на образователна и научна степен „ДОКТОР“

Разработваната тема конкретизира като обект на научното изследване приноса и значението на композицията и цветовата среда за класическия и съвременен интериорен дизайн. Докторанът Халед Сабра цели да проучи, както композицията и цвета в интериорния дизайн, така и процесите свързани с възникването и развитието на различни тенденции свързани с технологията, интериорния дизайн и изобразителното изкуство, а също така и на отношенията човек – жизнена среда – пространствена композиция – цвят в пространството. Анализират се старателно подбрани образци, като в историографската част на изследването се проучват, изясняват и систематизират процесите свързани с различни художествени течения, предпоставките за тяхната поява, тяхното развитие, както и влиянието и значението на композицията и цвета в контекста на пространството и интериорния дизайн. Както пише г-н Сабра „Изследването ще навлезе в стратегиите на

класическия интериорен дизайн, за да разбере как цветовете схеми и композиционните елементи създават определена атмосфера. Проучването ще изследва как тези техники са възприети, променени или противопоставени в съвременните дизайнерски практики. Подробните анализи на различни казуси ще позволят на изследователя да направи сравнения и контрасти между различните стилове и периоди, като по този начин ще илюстрира динамичното взаимодействие на цветовете и композицията при оформянето на интериорния дизайн“

Особено внимание е отделено на интериорния дизайн, при който синтезът между композиция, форма и цвят е толкова силен, че те не биха могли да се разглеждат отделно едни от други. Наред със световните образци, в специален раздел са анализирани конкретни обекти и техни интериорни решения, при които допълнително предизвикателство при работата с цвят и форма се явява използването на “цветна среда” в рамките на интериорния дизайн. Документите и доказателствата представени и изготвени защитават тезата, че задълбочено изследване на връзката между цвят, форма и дизайнерски решения в територията на интериорния дизайн досега не са правени. Г-н Халед Сабра пише: „Въпреки че цветът е ключов компонент в начина, по който пространството се възприема визуално, той често е пренебрегван в архитектурната литература, особено по отношение на психологическото му въздействие върху хората. Целта на това изследване е да запълни тази празнина, като предостави нова перспектива за това как цветът влияе върху начина, по който хората възприемат и се чувстват в дадено пространство. Значението на изследването се подчертава от потенциала му да повлияе на начина, по който архитектите ще проектират пространства в бъдеще, като задълбочи знанията ни за функцията на цветовете и насърчи създаването на пространства, които освен естетически приятни, обхващат и психическото здраве. Като цяло дисертацията е значима, тъй като задълбочава разбирането ни за психологията на цветовете в архитектурата и организира по нов начин вече наличната информация“.

Може да се каже, че огромното мнозинство от информацията в световната литература засягат монографични теми свързани с цвета, но обобщаващите изследвания с поглед към цялостната структура на процесите, протичащи в интериорния дизайн и пряката му зависимост от композицията и цвета от подобна гледна точка са рядкост и изключение в световната практика и академичните среди. Предложеният за рецензия докторантски труд е фокусиран върху опита да се обобщи като модел за изследване една ситуация, която до голяма степен е характерна за централноевропейските и за българските условия, но може да се каже и че е общовалидна.

Работата по доктората се базира върху един интердисциплинарен поглед към проблематиката, като съчетава изкуствоведски, културологични, социологически и др. гледни точки и изследователски методи, като сравнителен анализ и методът Вьолфлин) успешно прилаган при изследване на пластичните изкуства.

Като цяло представеният за рецензия текст е научно плътен и в него читателят диша свободно следвайки логиката на изложение, той получава представата за един историографски и структуралистки подход.

В **първа глава** се анализира възприемането на цветовете от зрителя, като се изследва влиянието на дължината на вълната на светлината и цветовото излъчване, както и различните системи за измерване на цветовете. В нея се обсъжда и ролята на цвета в пространствения дизайн, като се разглеждат принципи от източната култура символиката и видовете цветове композиции и отношението с формите и видови абстрактни композиции в двуизмерна перспектива.

Втората глава се задълбочава в ефекта на цвета върху индивидите, цветовата среда и емоционалните влияния. Тя въвежда нови принципи за организиране на цветовете композиции, като повторение, подчинение, контрастно противопоставяне и единство. Главата също така подчертава влиянието на цвета върху мащабните отношения в пространствения дизайн, като обсъжда архитектурната система и тектоничното изражение.

Третата глава е посветена на техниките и дизайна на цветовата среда. Тя категоризира довършителните материали по цвят на повърхността и декоративни характеристики и изследва принципите на структурната организация на цветовата среда въз основа на контрастното противопоставяне и координацията на нюансите.

Разглеждат се различни принципи на дизайна, като например използването на изненадващи цветни петна, цветни сателити и динамични цветове, и се обсъждат стратегии за създаване на хармонични композиции

2. Приноси

Дисертацията има няколко съществени приноса в областта на интериорния дизайн.

1. Направен е обширен преглед на местната и международната литература относно развитието и взаимодействието на композицията и цветовата среда в класическия и съвременния

интериорен дизайн. Този преглед осигурява цялостно разбиране на темата и поставя основите за по-нататъшни изследвания.

2. Дисертацията установява теоретична връзка между интериорния дизайн, водещите му философии и цветовете композиции в пространствата.
3. Изследват се базовите принципи и теории, които са в основата на композицията и организацията на цветовете в интериорния дизайн.
4. Дисертацията хвърля светлина върху значението на цвета за създаването на въздействаща и хармонична среда.
5. Дисертацията се включва в диалога за устойчивостта.
6. Дисертацията разглежда прехода от традиционни към модерни медии в комуникациите на интериорния дизайн и подчертава нарастващото му значение за дизайнерите, както и за културните и образователните институции и конференциите на Международната Асоциация на Цветовете.
7. Дисертацията разглежда предизвикателствата и възможностите, които предоставя модерния интериорен дизайн, дисертацията развива разговора за устойчивостта в тази област
8. Освен това дисертацията включва изчерпателен речник на основните термини. Този речник служи като ценен ресурс за тези, които участват в дискусиите по темата на местно ниво, насърчавайки по-задълбоченото разбиране на възникващите предизвикателства в интериорния дизайн и улеснява ефективната комуникация между специалистите.
9. Дисертацията предлага стратегия за документиране на развитието и представянето на произведения на интериорния дизайн от ключови събития като Международния фестивал на дизайна в София. Тази стратегия не само осигурява платформа за дизайнерите да покажат работата си, но и допринася за запазването и признаването на значими постижения в областта на интериорния дизайн.
10. Дисертацията формулира изводи, които потвърждават формулираните в текста хипотези и предлагат метод за интегриране и развитие на интериорния дизайн. Акцентът е

поставен върху индивидуализираната категоризация и намеренията на дизайнера, като е подчертано въздействието върху сетивата и емоциите.

Тези заключения предлагат ценни идеи и препоръки за бъдещето на интериорния дизайн.

Постигането на тези приноси не би било възможно без подкрепата и съдействието на експертите в областта на изкуствознанието, дизайн и архитектура, както и на дизайнерите, представители на културните институции и екипа на НБУ. Техните ценни мнения и принос значително подпомагат изследването и практическата реализация на теоретичните постановки, представени в дисертацията. Като цяло дисертацията допринася значително за разбирането и развитието на интериорния дизайн, като разглежда еволюцията и взаимодействието на композицията и цвета, разглежда проблемите на устойчивото развитие, предоставя изчерпателен речник, предлага стратегия за представяне на дизайнерски произведения и формулира заключения, които ще бъдат полезни на бъдещите поколения дизайнери.

Настоящото изследване запълва съществуващия дефицит на разработени трудове в рамките на българската изследователска и научно-творческа среда, изследващи проблема за връзката цвят, композиция и форма в полето на интериорния дизайн.

В този смисъл работата на докторанта обогатява с понятия разбирането за изкуствоведски, културологични, социологически и други гледни точки, както и обогатява с нови понятия разбирането за изследователски метод и подход към изследването на цвета в интериорния дизайн.

3. Налице са както следват:

Докторантския труд съдържа: Увод, четири глави, Заключение, Библиография и Приложение.

Основен труд – 176 стр.

Приложение – 76 бр. снимки.

Брой библиографски източници – 18 бр.

Обобщение

- . Авторефератът правилно отразява съдържанието на докторантския труд
- . Изследването както и проучвателната дейност са лично дело на докторанта
- . Докторатът е добре структуриран логически и представя ясно целите и задачите на изследването

- . Хипотезата на докторанта и формулираната цел са защитени отлично
- . На лице са и горе изброените приноси на докторантския труд

4. Заключение :

Оценявам като отлични научните качества и приноси на докторантския труд, неговата обществена, социална, научна и творческа значимост, личният принос на докторанта и практическата полезност и актуалност на изследвания проблем, предлагам на уважаемите членове на научното жури да дадат съгласието си за присъждането на образователна и научна степен „Доктор“ на Халед Ахмед Сабра по шифър 8.2 „Изобразително изкуство“

01.02.2024 г.
гр. София

Рецензент
(проф. д-р Борис Сергинов)